

روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران

قوه قضائیه

مرجع تصویب: قوه قضائیه

شماره ویژه نامه: ۶۳۰

چهارشنبه، ۱۵ آبان ۱۳۹۲

سال شصت و نه شماره ۲۰۰۵

آیین نامه مراقبت بعد از خروج معتادان

شماره ۱۰۰/۴۳۵۱۲/۹۰۰۰

۱۲/۸/۱۳۹۲

جناب آقای سینیجلی جاسبی

رئیس محترم هیأت مدیره و مدیرعامل روزنامه رسمی کشور

آیین نامه شماره ۱۰۰/۴۳۳۷۱/۹۰۰۰ مورخ ۱۲/۸/۱۳۹۲ ریاست محترم قوه قضائیه در خصوص «مراقبت بعد از خروج معتادان» جهت درج در روزنامه رسمی به پیوست ارسال می گردد.

مدیرکل دبیرخانه قوه قضائیه - محسن محدث

شماره ۱۰۰/۴۳۳۷۱/۹۰۰۰

۱۲/۸/۱۳۹۲

آیین نامه مراقبت بعد از خروج معتادان

مقدمه

مراقبت از معتاد به مواد مخدر و روان گردان که بطور داوطلبانه اقدام به درمان اعتیاد خود ننموده و بنابر حکم قانون به درمان مکلف شده با تعیین تکالیف مراقبتی بعد از خروج، امری ضروری در فرآیند مبارزه با اعتیاد و مواد مخدر و روان گردانها می باشد. لذا در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۶) اصلاحی قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر، مصوب ۹/۵/۱۳۸۹، این آیین نامه با مشارکت دستگاه های ذیربط توسط دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر تهیه و به شرح مواد آتی به تصویب می رسد:

ماده ۱- معانی اصطلاحات بکار رفته در این آیین نامه به شرح زیر است:

۱. قانون: قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر مصوب سال ۱۳۷۶ و اصلاحات و الحاقیه های بعدی آن.
۲. معتاد: فردی که به یک یا چند ماده مخدر یا روان گردان موضوع مواد (۴) یا (۸) قانون، اعتیاد داشته و فاقد گواهی موضوع ماده ۱۵ قانون یا متجاهر به اعتیاد باشد.
۳. اعتیاد: وابستگی به مصرف یک یا چند ماده مخدر یا روان گردان موضوع مواد (۴) یا (۸) قانون که عدم مصرف آن موجب اختلالات جسمی یا روانی و یا هر دو شود.
۴. متجاهر به اعتیاد: شرایط معتادی که رفتار، گفتار یا اعمال او عرفاً دلالت بر اعتیاد وی نماید. تشخیص این امر با مقام قضایی است. مقام قضایی در صورت تردید می تواند جهت احراز اعتیاد نسبت به اخذ نظریه کارشناس اقدام نماید.
۵. مرکز: حسب مورد مراکز موضوع مواد (۱۵) و (۱۶) قانون.
۶. مدیر مرکز: فردی که براساس ضوابط و مقررات بعنوان مدیر مرکز موضوع ماده (۱۶) قانون شناخته می شود.
۷. مسئول فنی: فردی که براساس ضوابط و مقررات بعنوان مسئول امور درمان و کاهش آسیب مرکز موضوع ماده (۱۶) قانون شناخته می شود.

۸. گروه درمانگر: شامل پزشک، روان پزشک، روان شناس، مددکار اجتماعی و یا سایر متخصصینی که براساس ضوابط و مقررات مربوطه، حسب مورد وظیفه اقدامات درمانی و کاهش آسیب را در مرکز بر عهده دارند.

۹. مراقبت بعد از خروج: تکلیف یا تکالیفی که با دستور مقام قضایی وفق این آیین‌نامه نسبت به فردی که پس از طی مدت مقرر مرکز را ترک می‌نماید، تعیین می‌شود.

۱۰. مدت مقرر: دوره زمانی‌ای که در اجرای ماده‌ی (۱۶) قانون توسط مقام قضایی برای نگهداری و درمان معنادار تعیین می‌شود.

۱۱. مددکار اجتماعی (مراقبت): فرد آموزش‌دیده و واجد شرایط که طبق ضوابط و مقررات صلاحیت وی به تأیید رسیده و پیگیری و نظارت بر حسن اجرای تکالیف مراقبت بعد از خروج فرد و یا افراد را در زمان مقرر به عهده داشته و موظف است گزارش وضعیت را به طور مستمر به مدیر مرکز گزارش دهد.

۱۲. مقام قضایی: دادستان یا سایر مقامات قضایی ذی‌صلاح در حوزه قضایی ذیربط.

ماده ۲۰. فردی که پس از اتمام مدت مقرر در دستور مقام قضایی موضوع ماده‌ی (۱۶) قانون و تبصره‌ی (۲) آن از مرکز خارج می‌شود، مکلف است یک یا چند تکلیف از تکالیف ذیل که به پیشنهاد گروه درمانگر و اعلام مسئول فنی و تقاضای مدیر مرکز نوع و مدت آن توسط مقام قضایی با توجه به پیشنهاد مذکور و سوابق شخص تعیین می‌شود را رعایت نماید:

۱. مراجعه به مراکز موضوع ماده‌ی (۱۵) قانون جهت شرکت در برنامه‌های درمان، بازتوانی و کاهش آسیب از قبیل: درمان‌های دارویی و جلسات مشاوره‌ای و آموزشی.

۲. شرکت در جلسات گروه‌های خودیاری که بر حسب ضوابط و مقررات مربوطه، مجوز فعالیت دارند.

۳. مراجعه به مراکز درمانی در دوره‌های زمانی مشخص و اخذ گواهی سلامت و تسلیم آن به نماینده مقام قضایی موضوع این آیین‌نامه.

۴. گذراندن دوره یا دوره‌های خاص آموزشی و یادگیری مهارت‌های زندگی یا شرکت در دوره‌های مذهبی، تربیتی، اخلاقی یا ورزشی و غیره.

۵. حرفه‌آموزی.

۶. انجام خدمات عمومی و یا اجتماعی.

۷. منع یا محدودیت ارتباط و یا معاشرت با شخص و یا اشخاص معین.

۸. منع یا محدودیت رفت و آمد به محل یا محل‌های معین.

۹. اشتغال به شغل، حرفه یا کار معین.

۱۰. منع یا محدودیت رانندگی با وسیله نقلیه موتوری و یا تصدی وسایل موتوری.

۱۱. ارائه خدمت در مراکز موضوع مواد (۱۵) و یا (۱۶) قانون.

۱۲. در صورت بی‌خانمان بودن و یا وجود شرایط مربوطه، الزام به اقامت در مراکز اقامتی از قبیل: خانه‌های میان‌راهی، گرمخانه‌های شهرداری‌ها و یا مراکز متولی امور بی‌خانمان‌ها و یا معلولین و غیره که براساس ضوابط و مقررات مربوطه ایجاد شده‌اند حسب مورد.

تبصره ۱۰. مدیر مرکز موظف است یک هفته پیش از پایان مدت مقرر، نظریه گروه درمانگر و مسئول فنی را که با توجه به وضعیت شخص و سوابق هر فرد متضمن نوع تکلیف یا تکالیف به همراه مدت پیشنهادی که حداقل سه ماه تا حداکثر یک سال می‌باشد را بطور کتبی و محرمانه جهت اخذ دستور به مقام قضایی تسلیم نماید. در هر حال تعیین نوع و میزان مدت تا دو برابر مدت پیشنهادی با مقام قضایی می‌باشد.

تبصره ۲۰. انواع خدمات عمومی و یا اجتماعی موضوع بند (۶) این ماده، در دستگاه‌ها و مؤسسات دولتی و عمومی پذیرنده و نحوه‌ی همکاری آنان پس از تبادل توافق‌نامه‌هایی که حسب مورد توسط دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر با مراجع مزبور در چارچوب شرح وظایف آنها منعقد می‌شود، با مقام قضایی خواهد بود.

تبصره ۲۰. دبیرخانه ستاد مبارزه با مواد مخدر با همکاری دستگاه‌های ذیربط تدابیر لازم را برای اعمال و اجرای تکالیف این آیین‌نامه در مراکز موضوع ماده‌ی (۱۵) قانون با هدف پذیرش افراد اتخاذ خواهد نمود.

تبصره ۴۰. دستور مراقبت بعد از خروج مقام قضایی بطور کتبی صادر و به شخص و مرکز و سایر مراجع مورد نیاز جهت اطلاع و نظارت بر حسن اجرا ابلاغ می‌شود. مرکز موظف است از طریق واحد مددکاری اجتماعی تدابیر لازم برای حسن اجرای دستور و نحوه‌ی ارائه گزارش به مقام قضایی را اتخاذ و گزارش تخلف مستمر از دستور موضوع این ماده را بطور کتبی ظرف ۲۴ ساعت به مقام قضایی یا نماینده وی تقدیم خواهد داشت.

ماده ۲۰. مقام قضایی می‌تواند به منظور تقویت اقدامات نظارتی بر حسن اجرای تکالیف موضوع ماده (۲) این آیین‌نامه، توسط شخص و یا مرکز و یا مجری ذیربط؛ نماینده‌ای از قبیل ضابطین دادگستری تعیین نماید. نماینده تعیین شده موظف به اقدام و ارائه گزارش مکتوب طبق نظر مقام قضایی است.

تبصره - به منظور حسن اجرای مراقبت بعد از خروج، مقام قضایی می‌تواند تأمین و یا تعهد مناسب و معتبر از فرد مکلف و یا اشخاص ثالث معتبر معرفی شده از طرف وی اخذ نماید. چنانچه فرد از اعطای تأمین و یا تعهد خودداری نماید، مقام قضایی متناسب با وضعیت

وی نسبت به جایگزینی تکلیف از قبیل: بندهای (۱۱) و (۱۲) ماده (۲) این آیین‌نامه که امکان نظارت بر حسن اجرای آن توسط مقامات دولتی و یا معتمد مقام قضایی میسر باشد، اقدام خواهد کرد.

بانظر مقام قضایی استفاده از تجهیزات مراقبت و نظارت الکترونیکی با هماهنگی مراجع ذیربط بلامانع است.

ماده ۴- در صورتی که فرد از مراقبت بعد از خروج، بدون عذر موجه تخلف یا سرپیچی نماید، بنا بر تشخیص و دستور مقام قضایی یک یا چند مورد از اقدامات ذیل، نسبت به وی اعمال خواهد شد:

۱. تغییر نوع تکلیف و یا افزایش مدت متناسب با وضعیت شخص.

۲. دستور به نگهداری در مرکز موضوع ماده (۱۶) قانون.

ماده ۵- مدیر مرکز مکلف است هفت روز قبل از اتمام مدت موضوع تبصره (۱) ماده (۲) این آیین‌نامه، از طریق واحد مددکاری اجتماعی نحوه رفتار شخص در طول دوران مراقبت بعد از خروج را برای استمرار یا تغییر نوع تکلیف به مقام قضایی گزارش نماید.

مقام قضایی با عنایت به گزارش مذکور نسبت به تمدید مهلت یا تغییر نوع تکلیف و یا اتمام مراقبت بعد از خروج براساس این آیین‌نامه اتخاذ تصمیم خواهد نمود.

ماده ۶- در صورتی که مراقبت بعد از خروج به هر علت از قبیل بیماری یا دستگیری فرد میسر نگردد و امکان اجرای دستورات مقام قضایی در این فاصله نباشد، استمرار تکلیف مراقبتی؛ بعد از رفع علت به میزان باقیمانده مدت یا ۶ ماه - هرکدام بیشتر باشد - خواهد بود.

ماده ۷- فرد تحت مراقبت در صورت تغییر محل اقامت خود، موظف است مراتب را ظرف یک هفته به مقام قضایی و مرکز اطلاع دهد و مقام قضایی تمهیدات لازم را جهت اجرای تکالیف از طریق مراجع ذیصلاح محل اقامت مقصد، معمول خواهد داشت.

تبصره - عدم رعایت مفاد این ماده بدون عذر موجه به منزله تخلف از تکالیف مقرر تلقی خواهد شد.

ماده ۸- این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۶ تبصره در تاریخ ۱۱/۸/۱۳۹۲ به تصویب رئیس قوه قضائیه رسید و از این تاریخ لازمالاجرا می‌باشد.

رئیس قوه قضائیه - صادق آملی لاریجانی